

У сучасних умовах змінюються завдання і функції аналізу, оскільки для забезпечення конкурентоспроможності підприємства необхідно враховувати нерівномірність динаміки розвитку систем, імовірнісний характер процесів, що відбуваються, децентралізацію функцій управління. У зв'язку з цим можна виділити нові завдання і намітити перспективи розвитку економічного аналізу на сучасному етапі.

З розвитком ринкових відносин відбуватиметься розширення сфери застосування економічного аналізу. Передусім аналітичні дослідження будуть спрямовані на:

- глибоке вивчення потреб ринку, вимог споживачів щодо конкурентоспроможності продукції;
- визначення пріоритетних напрямів зовнішньоекономічної діяльності;
- ефективність інвестицій;
- вивчення кредитної і конкурентної здатності суб'єктів господарювання всіх організаційно-правових форм власності

В умовах сьогодення економічний аналіз являє собою динамічну систему, що перебуває на етапі розвитку. Тому завдання економістів та аналітиків полягає в тому, щоб зберегти кращі надбання економічної думки, перейняти корисний закордонний досвід, удосконалити вітчизняний економічний аналіз і в результаті отримати діючий інструмент для підвищення ефективності діяльності підприємств.

Отже, економічний аналіз діяльності підприємств є важливим елементом у системі управління виробництвом, дійовим засобом виявлення резервів, основою розробки науково обґрунтованих планів та управлінських рішень.

Список використаних джерел: 1. Баканов М. И., Шеремет А. Д. Теория экономического анализа. Москва: Финансы и статистика, 1997. 416 с. 2. Калина А. В., Конева М. И. Современный экономический анализ и прогнозирование. Киев: МАУП, 2003. 416 с. 3. Економічний аналіз: навчальний посібник / за ред. проф. Ф. Ф. Бутинця. Житомир: ПП Рута, 2005. 680 с. 4. Попович П. Економічний аналіз діяльності суб'єктів господарювання: підручник. 3-тє вид., перероб. і доп. Київ: Знання, 2008. 631 с.

УДК 351:338

І. О. Маслюк, аспірант кафедри бухгалтерського обліку, оподаткування та аудиту
Науковий керівник: **В. Г. Маргасова**, д-р екон. наук, професор, проректор з наукової роботи
Чернігівський національний технологічний університет, м. Чернігів, Україна

НАПРЯМИ АКТИВІЗАЦІЇ МОДЕРНІЗАЦІЙНИХ ЗРУШЕНЬ У СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОМУ ВИРОБНИЦТВІ УКРАЇНИ

Ключові слова: сільське господарство, сільськогосподарські підприємства, рослинництво, тваринництво, валова продукція, рентабельність, продуктивність праці, урожайність, прибуток, перспективи розвитку, напрями розвитку сільського господарства, модернізаційні зрушення.

Сільське господарство України протягом останніх років набуває стабільної позитивної динаміки у виробництві сільськогосподарської продукції. Завдяки аграрному сектору зменшується рівень бідності населення, створюються нові робочі місця, промисловість забезпечується сировиною, а населення – продуктами харчування. Подальший розвиток однієї з найбільш важливих галузей в економіці України потребує якісних перетворень, від реалізації яких залежить підвищення конкурентоспроможності сільськогосподарського виробництва та продовольчої безпеки держави. У зв'язку з цим актуальним є виділення основних напрямків активізації модернізаційних зрушень у сільському господарстві України.

Україна має найбільшу площу сільськогосподарських земель у Європі – з 41 млн га землі з них використовується для вирощування сільськогосподарських культур приблизно 32,5 млн га [3]. Родючість українських чорноземів мала забезпечити харчовими продуктами український ринок і навіть більше – накопичити ресурси для розвитку інших сфер господарювання. Ця галузь впевнено прямує на перше місце в економіці [1, с. 135].

Валова продукція сільського господарства – це грошовий вираз усіх вироблених протягом певного періоду первинних продуктів землеробства і тваринництва, незалежно від того,

спожиті вони у самому господарстві чи реалізовані за його межами, що позитивно відобразилось на структурі споживчого кошика.

Протягом 2014-2017 років спостерігається поступове нарощування обсягів виробництва валової продукції сільського господарства. Згідно з даними Державної служби статистики у 2014 р. у порівнянні з попередніми роками відбулось різке збільшення валової продукції сільського господарства України. Відповідно, її обсяг, визначений у постійних цінах 2017 р., становив 249 157 млн грн, що на 54 270 млн грн (21,7 %) більше, ніж у 2010 р. та на 5483,5 млн грн. (або на 2 %) менше, ніж у 2016 р. Такого приросту досягнуто внаслідок збільшення виробництва продукції рослинництва на 30,6 % в порівнянні з 2010 роком (179 474,6 млн грн проти 124 554 млн грн). Тоді як виробництво продукції тваринництва за аналогічний період навпаки зменшилось на 1 % (69 682,4 млн грн проти 70 332,4 млн грн). Такі подібні коливання виробництва валової продукції сільського господарства протягом 2010-2017 рр. в розрахунку і на відносних показниках на 1 особу мали свій відбиток [4].

Коли увага всієї країни була зосереджена довкола спочатку президентських виборів, а потім підготовки до парламентських, темп зростання української економіки виявився найшвидшим за останні сім років. За результатами 2 кварталу 2019 року її валовий внутрішній продукт зріс на 4,6 % порівняно з тим самим періодом 2018 року. Цей фінальний акорд підсумував розвиток країни в пореволюційну, воєнну п'ятирічку 2014-2019 років: її економічні показники без окупованих територій уже перевищили рівень довоєнного 2013 року. Валовий внутрішній продукт в аграрному секторі економіки на кінець 2018 року становив 14 % та близько третини надходжень до державного бюджету країни.

Слід зазначити, протягом останніх років держава втратила контроль над показниками продуктивності праці. І тому впродовж цього періоду за темпами її приросту в сільському господарстві спостерігається некерована динаміка (рис. 1). Рівень продуктивності праці сільськогосподарських працівників зростає, що також позитивно відображається на тенденції росту валової продукції сільського господарства. Незважаючи на всі позитивні зміни в сільськогосподарських підприємствах, Україна все ж таки не використовує весь свій потенціал в аграрній галузі.

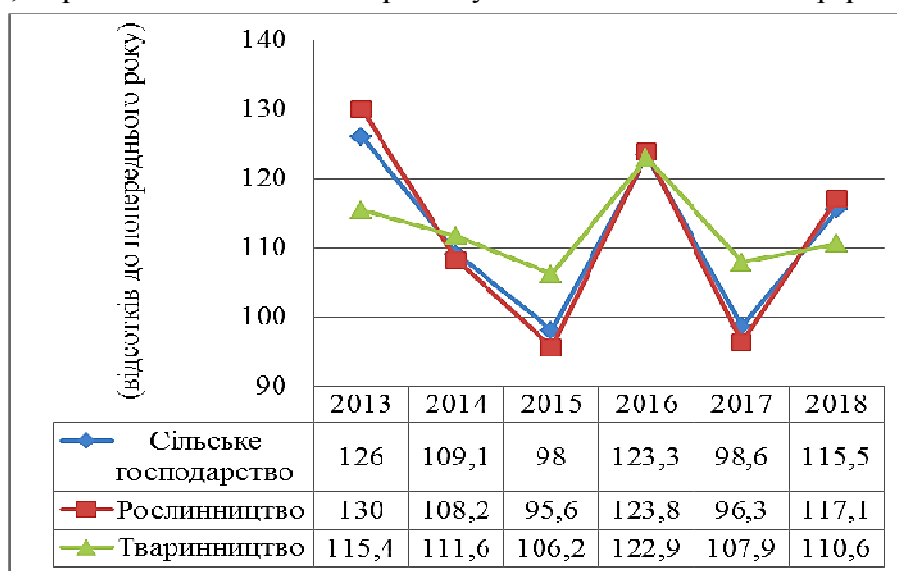

Рис. 1. Динаміка продуктивності праці в сільськогосподарських підприємствах

Через відсутність необхідної підтримки сільськогосподарських підприємств виробництво деяких галузей може бути низькорентабельним або нерентабельним зовсім, але важливим для суспільства. Проблема необхідності підвищення прибутку та рентабельності є актуальною в сучасних умовах для підприємств усіх галузей народного господарства України. Майже 30 % сільськогосподарських підприємств є збитковими, а рентабельність виробництва більше половини видів сільськогосподарської продукції недостатня для забезпечення розширеного відтворення. Низька дохідність виробництва стримує його модернізацію, впровадження нових технологій, оновлення матеріально-технічної бази. Подальше підвищення

прибутковості та рентабельності виробництва продукції сільського господарства повинне стати запорукою ефективного сільськогосподарського виробництва, яке здатне буде забезпечити продовольчу безпеку держави.

У свою чергу, ресурсний потенціал сільського господарства має значні можливості для подальшого розвитку, в основі якого лежать високопродуктивні землі сільськогосподарського призначення та сприятливі агрокліматичні умови [2, с. 285].

Для повного використання потенціалу сільського господарства необхідно покращити, насамперед:

- 1) функціонування на рівноправній економічній основі різних організаційно-правових форм господарювання в аграрному секторі;
- 2) гармонізацію інтересів власників, найманих працівників та сільських громад;
- 3) формування конкурентоспроможних на внутрішньому та зовнішніх ринках виробничих структур.

А це, у свою чергу, призведе до підвищення рівня продовольчої та енергетичної безпеки, зростання експортного потенціалу держави.

Список використаних джерел: 1. Бурачек І. В., Михайленко Н. В. Сучасний стан та перспективні напрями розвитку сільського господарства в Україні. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2018. № 21. С. 134-137. 2. Кононенко Ж. А., Сокіл В. О. Пріоритетні напрями розвитку аграрного сектору економіки / Ж. А. Кононенко. *Економіка і суспільство*. 2017. № 10. С. 283-286. 3. Офіційний сайт Міністерства аграрної політики та продовольства України. URL: <http://www.minagro.gov.ua>. 4. Офіційний веб-сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>.

УДК 658

К. М. Круглік, студентка Інституту банківських технологій та бізнесу

Науковий керівник: **Л. Я. Підвисоцька**, канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри обліку і оподаткування Інституту банківських технологій та бізнесу
ДВНЗ «Університет банківської справи», м. Київ, Україна

ОСОБЛИВОСТІ АНАЛІЗУ СТУПЕНЯ РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ КОРПОРАТИВНИХ СИСТЕМ

Ключові слова: стратегія сталого розвитку, корпоративні системи, оцінки ступеня реалізації.

Розглядаючи ступінь реалізації стратегії сталого розвитку економічної діяльності корпоративних систем, необхідно враховувати, наскільки вона відповідає вимогам зовнішнього середовища та її динаміці. Тому в сучасних умовах перспективними ефективними стратегіями інноваційного розвитку будуть не лише на технологічне переозброєння виробничого підприємства, а й розробка нових систем аналізу, управління і контролю за діяльністю компанії [1, с. 18].

Існуючі методи оцінки ступеня реалізації стратегії сталого розвитку економічної діяльності корпоративних систем мають серйозні недоліки. Перспективним напрямком пошуку рішень проблеми є побудова методики, що інтегрує систему економічних індикаторів у комплексний показник ефективності стратегічного рішення.

На сьогодні існує велика кількість схем і методик оцінки ступеня реалізації стратегії сталого розвитку економічної діяльності корпоративних систем, але жодна з них не є універсальною, жодна з них не враховує повною мірою вплив усіх факторів. У зв'язку з цим ми пропонуємо розглянути тривимірну модель інтегральної оцінки, яку можна представити у вигляді тривимірної системи координат, заданої формулою:

$$E_{\text{int}} = f(S_i; M_i; E_s),$$

де S_i – якість стратегії;

M_i – якість механізму реалізації стратегії;

E_s – стратегічна ефективність.

Під якістю стратегії ми розуміємо відносні показники відповідності стратегії тенденціям розвитку зовнішнього середовища, її динамічності, гнучкості, контролю, відповідності можливостям компанії, об'єктивності.